

УПОВНОВАЖЕНИЙ ІЗ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

провулок Музейний, 12, м. Київ, Україна, 01001, тел. (044) 293-11-79,
e-mail: info@mova-ombudsman.gov.ua, сайт: <https://mova-ombudsman.gov.ua>

№ _____ від _____ 20__ р.

**Голові Всеукраїнської асоціації
органів місцевого самоврядування
"Асоціація міст України"
Віталію КЛИЧКУ**

Шановний пане Віталію!

Засвідчую Вам свою повагу та звертаюсь з такого питання.

Відповідно до частини п'ятої статті 49 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" (далі – Закон) Уповноважений із захисту державної мови щороку готує та не пізніше 1 травня року, наступного за звітним, подає Кабінету Міністрів України річний публічний звіт про свою діяльність та про стан дотримання Закону. На виконання цієї норми мною підготовлено Річний звіт про діяльність Уповноваженого із захисту державної мови та стан дотримання Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" у 2023 році (далі – Звіт), який надсилається для ознайомлення та врахування у Вашій роботі.

У Звіті викладено інформацію стосовно реалізації мовної політики в Україні в різних галузях та сферах суспільного життя, а також узагальнено статистичні, соціологічні та адміністративні дані, підсумки діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, здійснено аналіз нормативної бази та судової практики, висвітлено результати моніторингу виконання законодавства про державну мову та проведеної роботи. Одночасно в документі проаналізовано стан виконання органами влади положень Закону та рекомендацій Уповноваженого, що надавались у 2022 році.

Зокрема, у розділі 4.1. "Державна мова в діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування в Україні" Звіту відзначено значне зменшення випадків застосування недержавної мови під час пленарних засідань, а також під час публ.

Рувів місцевих депутатів. Проте,
Секретаріат Уповноваженого із захисту державної мови
№2978/08/6--Вих. від 01.07.2024
КЕП: Креміль Т. Д. 01.07.2024 10:25
3FAA9288358EC00304000003FC03300B226CA00

порівняно з найвищим державним рівнем, кількість порушень вимог Закону представниками місцевої влади залишається значною. У розділі 4.13. "Особливості забезпечення функціонування державної мови на регіональному рівні" відзначено позитивні зрушення у питанні забезпечення розвитку та функціонування української мови як державної на місцевому рівні. Порівняно з попереднім роком значно збільшилася кількість прийнятих місцевих програм з утвердження мови, які, серед іншого, передбачають організацію різних просвітницьких ініціатив з опанування української мови.

Також документ містить рекомендації, які надані за результатами аналізу особливостей застосування державної мови в діяльності органів місцевого самоврядування. А саме:

1. У нормативних документах, якими регламентуються правила розміщення зовнішньої реклами та інформації для загального ознайомлення, правилах благоустрою, у відповідному населеному пункті України передбачити: обов'язкове подання інформації на таких вивісках і табличках державною мовою із дублюванням за потреби іншими мовами; при цьому розмір шрифту, яким подається така інформація не може бути меншим за шрифт, яким подається інформація іншою мовою, ніж державна; у випадку подання на вивісці чи табличці інформації лише іншою мовою, ніж державна, за відсутності поруч із такою вивіскою чи табличкою вивіски чи таблички, на якій відповідна інформація подана державною мовою, вивіска чи табличка з інформацією іншою мовою підлягає обов'язковому демонтажу, крім випадків, якщо така інформація є торговельною маркою (знаком для товарів і послуг), якій відповідно до законодавства надано правову охорону.
2. Забезпечити перейменування географічних об'єктів, назви яких не відповідають стандартам державної мови.
3. Привести у відповідність до стандартів державної мови назви підприємств, установ, організацій державної та комунальної форми власності.

Загалом, проведений аналіз стану виконання вимог Закону у 2023 році засвідчив, що ним закріплено дієві механізми розвитку та функціонування державної мови, захисту прав громадян на отримання інформації та послуг державною мовою. Сім етапів набрання чинності нових норм Закону відбулися вчасно, кожний з них ставав загальноукраїнською подією і сприймався суспільством як вагоме досягнення країни на шляху до зміцнення національних інтересів. Рівень підтримки державної мови продовжує зростати, про що свідчать соціологічні дослідження останніх років.

Попри очевидні успіхи, подальше посилення державотворчих і консолідаційних функцій української мови та досягнення цілей Закону можливе

лише за умови послідовної державної політики, координації зусиль органів влади та органів місцевого самоврядування.

Враховуючи, що державна мова є чинником національної безпеки, на чому наголошує Конституційний Суд України у своєму рішенні у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" від 14.07.2021 № 1-р/2021, звертаюся до Вас, пане Віталію, із проханням взяти до уваги висновки та рекомендації, які містяться у Річному звіті про діяльність Уповноваженого із захисту державної мови та стан дотримання Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" у 2023 році, а також ознайомити з ними ченів Асоціації міст України.

Як Уповноважений із захисту державної мови готовий ділитися власними напрацюваннями, які можуть стати у нагоді стосовно підготовки і реалізації місцевих мовних програм, а також сподіваюсь на подальшу плідну співпрацю у питанні зміцнення державного статусу української мови.

Додаток: на 318 арк.

З повагою

**Уповноважений із захисту
державної мови**

Тарас КРЕМІНЬ